

Llíria: la mort del bàsquet

La capital del Camp de Túria ha passat de tenir un equip de bàsquet en l'elit esportiva a ser una ciutat que ha perdut l'afecció per aquest esport. L'expulsió del Club de Bàsquet Llíria de l'ACB l'any 1993 va marcar l'inici d'una caiguda esportiva i social.

“La pilota em rrelliscava a les mans de la calor que feia al pavelló. Hi devia haver unes 5.000 persones al Pla de l'Arc, encara que en tenia capacitat només per a dues mil! Va ser increïble.

Guanyàrem el partit del *play-off* d'ascens contra el Mallorca i vam pujar a l'ACB”. Paco Jiménez, ex-jugador del CB Llíria, recorda amb emoció aquell dia que va inscriure aquesta xicoteta ciutat valenciana en els llibres d'or del bàsquet. En els seus records, el pavelló és sempre ple de gom a gom, amb milers d'aficionats que animen l'equip hores abans del començament de l'encontre. Llíria, ciutat coneguda a tot arreu per la seua tradició musical, va ser durant els anys vuitanta i uns quants dels noranta, la capital del bàsquet. Patrocinadors com la marca de begudes Choleck, la d'assegurances Finisterre i la de roba Ferrys van fer possible el somni del bàsquet. Ja han passat quatre anys des que es va disputar el darrer partit de la categoria ACB al pavelló Pla de l'Arc, i el panorama esportiu ha canviat radicalment. Ara com ara hi ha dos equips de bàsquet a la ciutat: el CB Llíria Societat Anònima Esportiva, que actualment només existeix als tribunals ja que litiga per recuperar la categoria perduda, i l'Atlètic Club Bàsquet Llíria, que disputa la competició a la Primera Divisió Provincial valenciana.

La temporada 85-86, el Club de Bàsquet Llíria va pujar a la 1a B, que aleshores era la categoria de plata del bàsquet espanyol. La gran afecció que hi havia en aquesta ciutat pel bàsquet

es va veure recompensada amb l'èxit esportiu. A partir d'aquest moment van transcórrer quatre temporades de camí, de transició, cap a la màxima categoria del bàsquet espanyol. La seu actual del club és ubicada en un

baix del pavelló Pla de l'Arc, amb les parets folrades de fotografies i de trofeus acumulats durant anys de competicions que recorden el passat gloriós de l'equip. En una taula plena de papers, Manolo de Miguel, actual president del Llíria i directiu de l'ACB Llíria, comença a recordar en veu alta uns fets que ell té a la memòria cada dia. La primera frase ressona en l'habitació amb tot l'orgull que porta aquest directiu dintre. “Tota la il·lusió de Llíria era pujar a l'ACB”. Aquesta fita esportiva es va aconseguir l'any 1990, el club va preparar un equip per intentar aconseguir la permanència en la nova categoria sota les ordres de l'entrenador Andreu Casadevall. Eren homes com Chus Bueno, Paco Jiménez, Alberto Frías, David Cook, Jaime Solsona, etc. La temporada no va ser gaire bona per

als valencians, i en el *play-off* de descens van perdre contra el Proa-ci Mallorca i van baixar a la 1a B una altra vegada.

Ampliació problemàtica. Però a banda de la situació esportiva, el club va començar una cursa per augmentar la capacitat d'espectadors del pavelló del Pla de l'Arc seguint les directrius de l'ACB, que exigia que cada pavelló tinguera capacitat per a 5.000 espectadors i que s'incrementaren les mesures de seguretat. “Teníem un patrocinador que ens ajudà a pujar la capacitat de 2.000 a 5.000 espectadors, que era una barbaritat i en sobrava. L'ampliació va costar 200 milions. Mentre es feia, vam anar a jugar a la Font de Sant Lluís, des del mes de setembre al mes de febrer de la temporada 91/92.” De cop i volta, el xicotet club que havia aconseguit el miracle esportiu de l'ascens a l'ACB, es va veure immers en l'ampliació faraònica del seu pavelló. “Altres clubs han tardat molts anys a ampliar el seu pavelló i no ha passat res. A nosaltres, ens van obligar a fer-ho en sis mesos. L'ampliació a 5.000 espectadors no va ser igual per a tots.

El Breogan de Lugo i el TDK de Manresa, no l'havien feta i van tenir un any de pròrroga. A nosaltres no ens van fer la mateixa. El club va fer l'esforç econòmic, amb l'ajuda de l'Ajuntament i de la Generalitat, tot per a res”.

La 1a B li va durar una temporada al CB Llíria ja que la temporada 92/93 de bell nou va ascendir a l'ACB. L'entrenador era el mateix, però els jugadors que van participar en el primer assalt a l'ACB havien canviat. Van arribar a la capital del Camp de Túria homes com Jordi Soler, Natxo Rodilla (que provenia de les categories inferiors), Joan Morales, Wayne Shapellon, Howard Wood, Ronny Grandyson, etc. "Es fixaren jugadors caríssims que no ens respongueren. Les coses anaven molt malament. Ens vam transformar en societat anònima esportiva, però econòmicament, la situació era angixosa. Vam tirar jugadors com ara Dan Binggenheimer i Scott Row. Batérem el rècord de partits perduts, però vam guanyar el FC Barcelona, que en aquell moment anava líder! Des que fixàrem Gradyson i Markovich, començarem a guanyar partits. Jugàrem els *play-offs* de descens contra el Càceres. Empatàrem a dos però vam perdre el cinquè partit a casa. Aquell any devien haver pujat el Guadalajara i el Cornellà, filials del Reial Madrid i del Barça, però no podien fer-ho". Quan s'acabà la temporada, el CB Llíria, s'abocava al descens de categoria, però disposava d'una taula de salvació: presentar un pla de viabilitat econòmica a l'ACB. Aquest estament esportiu li ho va denegar, i la decepció es va apoderar d'una ciutat que ho havia donat tot per aquest esport. Els directius van continuar lluitant per recuperar la categoria perduda injustament, segons ells. Fonts pròximes al club indiquen que clubs en la mateixa situació que el Llíria, com l'OAR Ferrol, van presentar aquell any avaladors falsos per una quantia propera als 100 milions de pessetes, per garantir la seua presència en la màxima competició estatal.

Començar des de baix. L'afecció es va ressentir molt de l'eixida del club de l'ACB, ja que va ser un descens sense paracaiguda per diverses categories esportives, l'EBA (Lliga Espanyola de Bàsquet Amateur), la Segona Divisió, fins arribar a la Primera Provincial en

"La millor època va ser quan militàvem en la 1a B amb dos americans", diu l'actual entrenador, Jorge Gutiérrez.

la qual milita enguany. Manolo de Miguel aclareix aquesta caiguda esportiva: "Molts equips de la lliga EBA han firmat contractes de col·laboració per cedir jugadors a equips de l'ACB. Això, a nosaltres, no ens agradava. Com que renunciàrem a jugar-hi, vam baixar a la Segona Divisió, i després a la Primera Provincial". El club edetà va criticar durament l'actitud de la federació valenciana quan el club caigué des de l'EBA fins a la Primera Provincial. "Nosaltres, en renunciar-hi, vam dir a la Federació que si hi havia qualsevol club que volia pujar a l'EBA que ens ho comunicara. Però quan va ser a l'inrevés, per si hi havia alguna plaça

a la Segona, no va passar la mateixa. Vam haver de començar des de baix". "Una cosa és la categoria esportiva del CB Llíria, i una altra el que legalment li correspon" –diu Salvador Fabregat, gerent del la federació Valenciana de Bàsquet. A la Segona divisió hi ha uns drets esportius d'ascens i de descens. La Federació ha de col·locar els equips a la categoria esportiva que els toca. El Llíria volia jugar a Segona Divisió, però la Federació devia haver-li llevat el dret a un equip, encara que fóra l'últim per fer això. "Nosaltres no podem fer-ho", conclou el gerent.

Records esportius. Les persones relacionades amb el bàsquet a Llíria tenen opinions molt diferents sobre el particular descens als inferns esportius de l'equip. "La millor època va ser quan militàvem a la 1a B amb dos americans, amb Paco Jiménez, Quique Andreu", diu Jorge Gutiérrez, actual entrenador senior de l'ACB Llíria. Els anys que l'equip edetà va lluitar per pujar a l'ACB van unir una sèrie de persones al voltant dels colors negre i or del club. Fernando Montero, coordinador municipal d'esports de l'Ajuntament de Llíria i afeccionat a molts esports, ens confessa que "troba a faltar

La temporada 90/91, el Club de Bàsquet Llíria va pujar a la categoria ACB, la màxima del bàsquet espanyol. Homes com Paco Jiménez, Chus Bueno o David Cook van ser els puntals de l'equip.

El pavelló Pla de l'Arc, abans del remodelatge que va augmentar la capacitat a cinc mil espectadors. Molts han vist en aquestes obres, l'origen de tots els posteriors problemes econòmics del club.

l'ambient: Quan jugava l'equip era com una festa, això aglutinava el poble. Ara, la gent se sent impotent”.

El futur de la cistella. Paco Jiménez dirigeix l'escola municipal de bàsquet Amics de l'Esport, que té al voltant de cent trenta xiquets que practiquen totes les setmanes llançaments a la cistella, entrades, tirs lliures, etc. “El futur del Llúria depèn d'una reestructuració total. Està de capa caiguda. Però no s'ha d'oblidar que hi ha molta gent que practica el bàsquet als pobles”, afirma l'ex-jugador. Jiménez treballa dia a dia amb el planter, que per a molts és el veritable futur. “Des que se'n va anar Isma Cantó, s'ha descurat el planter. Ara tenim 125 xiquets i tenen molta il·lusió. Si continuem el treball amb el planter, el club arribarà dalt de tot. Llúria s'ho mereix”. Enguany, l'Ajuntament de Llúria preveu una partida en els seus pressupostos propera a les 750.000 pessetes, dedicada al club Llúria, tot i que encara no està aprovada. Luis Vilanova, regidor d'esports de Llúria, és clar en aquest tema: “l'ajuntament vol ajudar el club, però això depèn més dels socis del Llúria, de la seua directiva, dels seus projectes. Però actualment no tenim

On són aquells jugadors?

Que va ser d'aquells homes que van defensar la samarreta or i negra del CB Llúria durant tants anys? És del tot impossible seguir la trajectòria de tots els homes que van estar dins i fora de la pista del Pla de l'Arc i que van fer possible gairebé una dècada de bàsquet a Llúria. Des del primer equip de bàsquet a la ciutat, que el 1946, i sota el nom de Frente de Juventudes de Llúria, va jugar una lliga amb altres equips com ara el CB Alts Fornes del Port de Sagunt o el CB Júpiter, el qual la temporada 90/91 va aconseguir l'ascens, han passat generacions senceres de jugadors. Però aquells homes que des de l'any 85 fins al 1993 van defensar la samarreta són els veritables artífexs de les millors temporades del club edetà en tota la seua història. Homes com l'escorta Paco.

Jiménez, germà d'Andrés Jiménez, actual jugador del FC Barcelona, o Quique Andreu van ser els herois de les temporades a la Primera B. Quique Andreu jugà al FC Barcelona després de passar molts anys al CAI Saragossa, pel qual va fitxar quan estava al CB Llúria. Paco Jiménez, format al Joventut i una mica rodamón de la pilota, va passar pel Valvi de Girona i pel TDK abans d'establir-se a Llúria, on avui dirigeix l'escola municipal de bàsquet. Un altre escorta que va jugar a les temporades ACB del Llúria és el català Joan Morales. Aquest jugador va militar també molts anys en el Pamesa, equip amb què va aconseguir l'ascens a l'ACB. Ara com ara, fa classes d'educació física en un col·legi privat de l'Eliana (Camp de Túria) i continua jugant a bàsquet en l'equip del seu col·legi. Una de les màximes promeses dels edetans era un base molt prim de metre noranta anomenat Natxo Rodilla, l'actual base del Pamesa València i de la selecció espanyola. Va canviar d'aires amb la pèrdua de categoria i es va incorporar al projecte esportiu de l'equip de Fernando Roig. Altres jugadors com ara l'aler Paco Gómez, o Neno Markovich han recalat en altres equips com el Dos Hermanas de Sevilla (liga EBA) o el Llemotges. Una especial atenció mereix el pivot nord-americà Ronny Grandyson, qui va jugar la temporada 92/93, la darrera ACB, amb el CB Llúria. Grandyson juga actualment als New York Knicks de l'NBA. Paco Jiménez parla de tant en tant amb el seus ex-companys d'equip i confessa que “ells no es creuen el canvi radical que ha patit Llúria de la nit al matí”. **M. R.**

mitjans per donar-los suport. Hi ha més equips, hi ha deutes a l'ajuntament, etc.”

Per a Jorge Gutiérrez, entrenador i afeccionat des de sempre al bàsquet, les possibles solucions exigeixen “que el Tribunal Suprem done la raó al CB Llúria i guanyar el judici per tenir diners i entrar a l'EBA. La gent s'anirà enganxant una altra vegada al bàsquet. I també exigeix el canvi en la manera de portar el bàsquet, ja que prima l'aspecte econòmic ans que l'es-

portiu. A la LEB (Lliga Espanyola de Bàsquet) si no tens 80 milions no hi entres, i per entrar a l'ACB, n'has de tenir 450”. L'actual president del Llúria Manolo de Miguel ho té clar: “el bàsquet ha d'eixir dels jugadors, dels socis i dels xicotets patrocinadors”. Des de la seu del club bicèfal, el directiu resumeix la història d'aquest esport en els darrers anys: “L'ACB va matar el bàsquet a Llúria”.

Mario Reyes